

Document finalizat

Cod ECLI ECLI:RO:CABUC:2019:023.001360

Dosar nr. 8302/2/2018

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL- VECHE

SENTINȚA CIVILĂ NR.1360

Ședința publică din data de 09.04.2019

Curtea constituită din:

Președinte: Paraschiva-Nina Gogescu

Grefier: Daniela Onofrei

Pe rol se află judecarea cauzei de contencios administrativ și fiscal formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, în contradictoriu cu pârâtul **SECOBEANU IOAN**, având ca obiect „constatarea calității de lucrător/colaborator al securității”.

Instanța a reținut cauza spre soluționare în ședința publică din data de 05.03.2019, datele fiind consemnate în încheierea de ședință de la acel termen la care curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru datele de 19.03.2019 și 02.04.2019 și ulterior pentru termenul de astăzi.

CURTEA,

Deliberând asupra acțiunii în contencios administrativ de față reține următoarele:

Prin **cererea de chemare în judecată** introdusă pe rolul acestei instanțe la data de 26.11.2018, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în contradictoriu cu pârâtul Secobeanu Ioan, a formulat acțiune în constatare, solicitând instanței prin hotărârea pe care o va pronunța, pe baza indiciilor rezultate din documentele existente la dosar, la această dată, să aprecieze asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe domnul Secobeanu Ioan, născut la data de 24.01.1964, în Oltenești, județul Vaslui, fiul lui Petru și Maria, domiciliat în comuna județul Vaslui.

În fapt, domnul Secobeanu Ioan ocupă funcția de membru în cadrul Consiliului local Oltenești, județul Vaslui. Conform prevederilor art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității verifică din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile ori în funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h).

Așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/1053/04.09.2018, domnul Secobeanu Ioan, a fost recrutat cu scopul încadrării cu rețea a Secției SMA Târzii, pentru semnalarea în timp util a aspectelor de interes pentru organele de securitate și pentru prevenirea producerii de fapte antisociale, precum și pentru încadrarea informativă a locuitorilor satului Târzii, comuna Oltenești. A semnat un Angajament, atribuindu-i-se numele conspirativ „Milea Nicolae”.

În concluzie, a solicitat instanței să aprecieze asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe domnul Secobeanu Ioan, analizând relevanța, în lumina prevederilor art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată prin Legea nr. 293/2008, cu

modificări și completări, a materialelor reținute în Nota de Constatare nr. DI/1053/04.09.2018.

Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1. Informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

A reținut, astfel, în probațiunea prezentei cauze, Notele informative identificate în dosarul nr. D 10297 (dosar comuna Oltenesti), semnate cu numele conspirativ „Milea Nicolae”, în care se arată:

„Sursa vă informează că la casa de rugăciuni a Creștinilor după Evanghelie se fac adunări în fiecare joi seara și duminică dimineața și după-amiaza. Am vorbit cu numitul P. D., care pe data de 14 septembrie 1986 a intrat împreună cu o fată în casa de rugăciuni unde era adunarea și mi-a spus că predicatorul B. 6. i-a admis să rămână pe o bancă în spatele sălii și, printre rugăciuni, a afirmat că bătrânul din spatele adunării a venit să-i fie iertate păcatele.” (vol. 26, f. 47)

„Sursa vă informează că la B. E. din satul Tîrzii, membru al cultului Creștin după Evanghelie, a venit o mașină acasă, un camion, din care a observat mai mulți saci cu produse alimentare, ca făină, zahăr, ulei și alte bunuri de consum, pe care mai apoi am văzut unii din membrii cultului că se deplasau la locuința lui B. E. și ieșeau cu bagaj. Nu am putut afla ce mașină a fost și de unde vin aceste bunuri, dar cred că sunt obținute pe căi ilicite atât timp cât este criză de astfel de alimente.” (vol. 26, f. 38)

Este evident că, denunțarea de către pârât a existenței unor persoane ce desfășurau activități religioase și care încercau să atragă noi adepți, se înscria în sfera delațiunilor ce se refereau la atitudini potrivnice regimului și care erau de natură a produce consecințe negative asupra celor vizați. Discuțiile de natură religioasă erau atent monitorizate de organele de securitate, având în vedere contextul ideologic în care acestea au avut loc -, „îngrijorarea față de menținerea sentimentului religios la cote ridicate a determinat autoritățile de la București să inițieze în anii 1960 - 1980 acțiuni de <educare științifică și de combatere a misticismului și obscurantismului din conștiința maselor>. Grupările minoritare, atât cele legale cât și cele interzise, dețineau un loc special în cadrul acestor veritabile campanii antireligioase.” (Raport final - Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România, București, 2006, f. 470).

În legătură cu această primă condiție, se observă că interpretarea teleologică a prevederilor art. 2 lit. b, duce la concluzia că legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al Securității, persoanelor care, prin denunțurile lor, nu au menajat interesele celor denunțați, deși puteau, și, mai mult, desconsiderarea acestor interese nu este compatibilă cu principiile moralei publice. Astfel, delimitând sfera atitudinilor potrivnice regimului comunist, legiuitorul a urmărit ca, pe de o parte, să excludă denunțurile care, de obicei, rămâneau fără urmări asupra celui denunțat, și, pe de altă parte, să excludă și denunțurile care ar fi putut avea urmări, dar care sunt compatibile cu principiile moralei publice într-o societate democratică. În consecință, dacă denunțarea unei conduite era potențial nocivă pentru cel denunțat și, în plus, un astfel de denunț nu și-ar mai avea rostul într-o ordine democratică, rezultă că ne aflăm în fața denunțării unei conduite potrivnice regimului comunist. O interpretare contrară, restrictivă, care ar înțelege prin „atitudini potrivnice regimului” doar manifestarea explicită a dorinței persoanei denunțate de răsturnare a regimului comunist, este de neconceput pentru că ar institui o inegalitate de tratament cu privire la persoane care au denunțat în egală măsură atitudini a căror incriminarea era tipică regimurilor dictatoriale (acte normative prin care se reglementau dreptul la liberă circulație, condițiile prin care contactele cu cetățenii străini erau legale, acte normative prin care se interzicea avortul, etc.). Indiferent că ne aflăm în fața unei delațiuni care se referea la criticile aduse regimului totalitar,

ascultarea emisiunilor posturilor de radio interzise sau la opțiunile religioase, toate aceste conduite fac parte din sfera manifestărilor potrivnice regimului întrucât acestea erau neagreate de regim, îngrădite de acesta și, în schimb, permise într-o ordine democratică.

Pentru argumentele expuse, prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator, este asigurată.

2. Informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată deoarece, nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanei la care s-a referit în delatiunea sale se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată) și, prin urmare, a vizat această consecință.

În concluzie, informațiile furnizate de domnul Secobeanu Ioan au vizat îngrădirea dreptului la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice și de art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

În drept, acțiunea a fost întemeiată pe conținutul articolelor: art. 3 lit. g), art. 5 alin 1, art. 2 lit. b), art. 5 alin. 1, art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 1 și art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile

În dovedirea acțiunii a solicitat proba cu înscrisuri.

Pârâtul, legal citat (fila 55), nu a înțeles să formuleze întâmpinare.

Curtea a încuviințat în cauză administrarea probei cu înscrisuri.

Analizând probele administrate în cauză, Curtea reține următoarele:

Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) a solicitat instanței să constate calitatea de colaborator al Securității pentru pârâtul Secobeanu Ioan, născut la data de 24.01.1964 în localitatea Olteștești, județul Vaslui, fiul lui Petru și Maria, domiciliat în județul Vaslui. (fila 3 dosar).

În cauză, reclamantul CNSAS face referire în cererea de chemare în judecată la două note informative semnate «Milea Nicolae», pe care le atribuie părții pârâte (filele 50 și 52 dosar CAB).

Curtea subliniază că CNSAS s-a întemeiat în cererea de chemare în judecată formulată exclusiv pe notele informative menționate, limitând investirea instanței de judecată la conținutul acestora în analiza calității pârâtului de colaborator al Securității în sensul art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008.

În drept, potrivit art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, prin colaborator al Securității se înțelege „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată, nu este considerată colaborator al Securității, potrivit prezentei definiții, iar actele și documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiție, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securității este și persoana care

a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor”.

Din interpretarea textului legal menționat în precedent, respectiv prima teză a art.2 alin.1 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, rezultă că o constatare a faptului că o persoană a fost colaborator al Securității în sensul legii este subsumată întrunirii cumulative a trei condiții: (1) prima condiție este aceea ca această persoană să fi furnizat informații, (2) a doua condiție vizează conținutul informației furnizate, în sensul că prin aceste informații se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist, (3) iar a treia condiție se referă la efectele furnizării informațiilor, în sensul că au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Față de materialul probator administrat în cauză de partea reclamantă CNSAS, reiese că prima condiție, astfel cum a fost menționată mai sus, este îndeplinită, pe parcursul colaborării cu organele de Securitate pârâtul Secobeanu Ioan furnizând informații sub forma unor note scrise.

În acest sens, constată Curtea că art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, în redactarea legiuitorului, prevedea „informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității”.

Cu toate acestea, prin decizia nr. 672/26.06.2012, publicată în M. Of. nr. 559/08.08.2012, Curtea Constituțională a judecat în sensul că „sintagmele „indiferent sub ce formă” și „relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității” din cuprinsul art. 2 lit. b) teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității sunt neconstituționale”.

A reținut Curtea Constituțională, în considerentele deciziei amintite, următoarele:

„Curtea constată că, în absența altor precizări normative, pe de o parte, și a altor probe în cauză, pe de altă parte, instanța judecătorească, investită cu soluționarea acțiunii în constatare, nu poate să realizeze o evaluare reală a fiecărei situații de fapt, având în vedere elemente precum natura și veridicitatea informațiilor consemnate, gradul de implicare în activitatea de colaborare cu Securitatea ori circumstanțele colaborării.

Curtea se mărginește să arate că, ținând cont de specificul contextului politico-istoric în care au fost consemnate, relatările verbale pot fi caracterizate prin subiectivism, arbitrar și uneori simulare, iar acestea pot genera un conținut vag, neclar, incert, neverosimil, fictiv și inutil, astfel, cauzei privind constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia. Pe de altă parte, în situația în care instanța judecătorească își formează convingerea exclusiv prin aprecierea unor asemenea documente, există riscul ca orice îndoială să poată fi interpretată împotriva persoanei verificate, iar aparența să fie considerată relevantă. Toate acestea creează între părțile acțiunii în constatare - Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în calitate de reclamant, și persoana verificată, în calitate de pârât, un dezechilibru incompatibil cu principiul egalității de arme.

În acest context, ceea ce trebuie, de asemenea, avut în vedere este dacă partea interesată a avut posibilitatea efectivă de a contesta autenticitatea probelor și de a propune dovezi contrarii. Calitatea probelor trebuie, de asemenea, luată în considerare, inclusiv în situația în care circumstanțele în care au fost obținute creează îndoieli privind credibilitatea sau acuratețea lor (...).

Astfel, persoana verificată, în privința căreia există la dosarul cauzei doar documente reprezentând "relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității", nu are beneficiul unei proceduri contradictorii în cazul în care se află în imposibilitatea obiectivă de a propune alte probe în apărarea sa. Or, rolul fundamental al instanței judecătorești de a realiza justiția presupune, între altele, ca instanța să examineze probele administrate în cadrul unei

proceduri contradictorii, astfel încât, în raport cu aceste probe, să nu ajungă la concluzii contrare eficacității justiției și să evite erorile judiciare.

Curtea constată, așadar, că prin sintagmele legale în discuție se aduce atingere unui element esențial al procesului echitabil, și anume principiului egalității armelor. (...)

În aceste condiții, Curtea constată că sintagmele "indiferent sub ce formă" și "relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității" aduc atingere dreptului la un proces echitabil, reglementat de art. 21 alin. (3) din Constituție, și dreptului la apărare prevăzut de art. 24 din Constituție, deoarece creează posibilitatea ca instanța judecătorească, în absența obiectivă a altor probe legale, verosimile, pertinente și concludente, să soluționeze acțiunea în constatare exclusiv pe baza relatărilor verbale consemnate de lucrătorii Securității. A accepta o asemenea interpretare echivalează cu a acorda instanței judecătorești un rol superficial, incompatibil cu funcția sa de înfăptuire a justiției. Or, în cazul unei acțiuni în constatarea calității de lucrător al Securității sau colaborator al acesteia, realizarea justiției presupune și verificarea obiectivă a veridicității actelor și faptelor care au avut loc în trecut, într-un anumit context politic și istoric al țării, pe baza unor probe lipsite de ambiguitate, astfel încât orice concluzii arbitrare să fie excluse, iar echilibrul dintre justiția imparțială, fără urme vindicative, într-o societate democratică și protecția drepturilor individului să fie atins.

Prin urmare, Curtea constată că pentru a da eficiență dreptului la un proces echitabil, și implicit dreptului la apărare, "relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității" nu pot fi administrate și apreciate, individual, ca probe unice. Cu alte cuvinte, asemenea documente nu pot avea forță probantă luate izolat și, ca atare, nu pot servi ca temei al admiterii acțiunii în constatare, decât dacă, pe calea unei atente și complete analize, sunt coroborate cu datele sau informațiile provenite din alte documente sau rezultate din administrarea altui mijloc de probă.

O asemenea soluție corespunde îndatoririi legale a judecătorilor de a stărui, prin toate mijloacele legale, pentru a preveni orice greșală privind aflarea adevărului în cauză pe baza stabilirii faptelor și prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunțării unei hotărâri temeinice și legale.

Curtea constată că, numai în aceste condiții, acțiunea în constatare prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 poate fi just soluționată de instanța judecătorească, astfel încât scopul declarat al actului normativ - deconspirarea Securității să fie atins, iar adevărul istoric, corect receptat și consacrat".

În cauza de față, apreciază Curtea de apel că, prin coroborarea probelor administrate, rezultă certitudinea faptului părții pârâte de a fi furnizat informații organelor Securității.

Partea pârâtă Secobeanu Ioan nu a contestat că ar fi redactat acele note informative ce îi sunt opuse de CNSAS.

Sub aspectul celei de-a doua și celei de-a treia condiții cerute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, în raport de conținutul notelor informative, Curtea reține că prin informațiile furnizate, pârâtul a denunțat atitudini considerate a fi potrivnice regimului totalitar comunist, apte a genera îngrădirea, după caz, fie a libertății de exprimare, fie a dreptului la viață privată, aparținând persoanelor vizate și fiind de natură a atrage consecințe negative asupra persoanelor indicate.

Așadar, în cauza de față sunt îndeplinite și celelalte două condiții prevăzute de dispozițiile art. 2 lit. b) prima teză din OUG nr. 24/2008.

Curtea observă că interpretările gramaticală, logico - sistematică și teleologică ale prevederilor legale anterior indicate, conduc la concluzia că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor poliției politice, ca activitatea acesteia să fie adus efectiv atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi și libertăți și să fi fost aptă să le aducă atingere.

Activitatea concretă a pârâtului, astfel cum rezultă din materialul probator, a determinat o supraveghere a persoanelor despre care dăduse informații. În concluzie, informațiile furnizate de pârât au îngrădit libertatea conștiinței și a religiei prevăzută de art. 30 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 18 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, precum și dreptul la viață privată prevăzute de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, ratificat de altfel de Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România prin Decretul nr. 212/1974.

Libertatea de exprimare implică în accepțiunea art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice nu doar dreptul de răspândi informații și idei de orice fel, dar și dreptul de a căuta și primi astfel de idei și informații.

Pe cale de consecință, aspectele de fapt învederate de pârât denunțau o atitudine potrivnică regimului comunist, fiind de notorietate că aderarea la grupări religioase neagreate de regimul comunist și practicarea religiei, reprezentau atitudini potrivnice regimului comunist, aspect confirmat de altfel prin simplul fapt că organele Securității nu au rămas indiferente la informarea că persoanele respective încercau să atragă noi adepți, ci au dispus măsuri de verificare. În plus, denunțul părții pârâte a dus la îngrădirea libertății conștiinței și a religiei persoanelor despre care a făcut vorbire, fiind pus sub semnul întrebării dreptul acestora de a-și exprima convingerile religioase.

Pe de altă parte, a intervenit și o atingere a vieții private, drept garantat de art. 17 din Pact, căci aceasta este menită să asigure dezvoltarea, fără interferențe exterioare, a personalității fiecărui individ, inclusiv în relație cu alte ființe umane, existând o zonă de interacțiune a persoanei cu ceilalți, chiar și într-un spațiu public, care poate intra în aria vieții private; or, cunoașterea relațiilor persoanelor respective privea tocmai această zonă de interacțiune într-un spațiu care intra în zona vieții private.

Pe cale de consecință, Curtea observă că sunt întrunite în cauza de față condițiile instituite de art. 2 alin. 1 lit. b) prima teză din O.U.G. nr. 24/2008 pentru a constata că pârâtul a fost „colaborator al Securității”.

Prin urmare, față de cele arătate în precedent, Curtea va admite acțiunea, astfel cum a fost formulată.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite cererea formulată de reclamantul **Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității**, cu sediul în sector 3, București, str. Matei Basarab, nr. 55-57, în contradictoriu cu pârâtul **Secobeanu Ioan**, cu domiciliul în județ Vaslui.

Constată că pârâtul Secobeanu Ioan a fost colaborator al Securității în sensul art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare, cererea de recurs urmând a fi depusă la Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Pronunțată în ședință publică azi, 09.04.2019.

PREȘEDINTE

Paraschiva Măgulescu

**CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA**

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat

în dosarul acestei instanțe Nr.

Red. jud. N.P.G./4 ex./23.07.2019

se egalizează de noi

Lucrât 2 comunicări la data de

GREFIER SE

GREFIER

Daniela Onofrei

Handwritten notes:
Căuș
Kf iulian
la data de 13.08.2013